

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS-Voorstel

Besluitnummer
PZH-2022-803488326
DOS-2017-0008469

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
22 maart 2022

Eindtermijn
n.v.t.

Onderwerp

Vrijgave voor consultatie van ontwerp-Programma van Eisen OV-concessie Zuid-Holland Noord

Advies

1. Te hervatten de voorbereiding van de aanbesteding van de OV-concessie Zuid-Holland Noord;
2. Vast te stellen voor inspraak het ontwerp-Programma van Eisen voor de concessie Zuid-Holland Noord;
3. Te bepalen dat op grond van artikel 27 van de Wet Personenvervoer 2000 het Ontwerp Programma van Eisen OV-concessie Zuid-Holland Noord aan reizigersadviesraad Regionaal Overleg Consumentenbelangen voor het Openbaar Vervoer Hollands Midden ter advisering wordt voorgelegd;
4. Vast te stellen brief waarmee het ontwerp-Programma van Eisen ter informatie wordt aangeboden aan Provinciale Staten;
5. Vast te stellen de brieven, waarmee het ontwerp-Programma van Eisen ter consultatie wordt aangeboden aan de regio's Holland Rijnland en Midden-Holland, aan de inliggende gemeenten Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten, Zoeterwoude, Bodegraven – Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas, alsmede aan de buurtbusverenigingen;
6. Vast te stellen de brieven, waarmee het ontwerp-Programma van Eisen ter consultatie en ter afstemming van de binnenkomende en uitgaande grensoverschrijdende rechten wordt aangeboden aan de aangrenzende vervoersautoriteiten Provincie Noord – Holland, Provincie Utrecht, Metropoolregio Rotterdam Den Haag en Vervoerregio Amsterdam;
7. Vast te stellen de Reactienota naar aanleiding van bestuurlijke reactie van de regio's Holland Rijnland en Midden Holland op de stuurgroepversie van het ontwerp-PvE d.d. 25 juni 2020;
8. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de vrijgave voor inspraak van het ontwerp-Programma van Eisen OV-concessie Zuid-Holland Noord.

N.B. Op grond van artikel 3, onder d van de Beleidsregel actieve openbaarheid Zuid-Holland 2017 worden de brieven met de daarbij behorende stukken niet actief openbaar gemaakt tot het moment van verzending van de brieven.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om in de brief aan Provinciale Staten:
-op pagina 3 in de alinea boven "Herziene planning aanbestedingsprocedure" te bekijken of "bussenlening" wel cursief moet blijven en in dezelfde zin na '...financieringslasten' "of financiën" op te nemen;
-op pagina 5 bij Financiën tweede alinea de zin t.a.v. kosten die samenhangen met investeringen in de Merwedelingelijn, in overleg met de portefeuillehouder, af te zwakken..

Bijlagen

- ontwerp-Programma van Eisen OV-concessie Zuid-Holland Noord
- Reactienota naar aanleiding van bestuurlijke reactie regio's op stuurgroepversie ontwerp-PvE 25 juni 2020
- Brief inzake adviesaanvraag aan reizigersadviesraad Regionaal Overleg Consumentenbelangen voor het Openbaar Vervoer Hollands Midden
- Brief van GS aan PS inzake aanbieden ontwerp-Programma van Eisen OV-concessie Zuid-Holland Noord
- Brieven inzake consultatie aan de regio's Holland Rijnland en Midden-Holland, aan de inliggende gemeenten Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten , Zoeterwoude, Bodegraven – Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas, alsmede aan de buurtbusverenigingen
- Brieven inzake consultatie en afstemming grensoverschrijdende rechten aan Provincie Noord – Holland, Provincie Utrecht, Metropoolregio Rotterdam Den Haag en Vervoerregio Amsterdam

1 Toelichting voor het College

Op 22 april 2020 hebben Provinciale Staten het Beleidskader aanbesteding OV-concessie Zuid-Holland Noord vastgesteld. Hierin staan de beleidsmatige doelstellingen en uitgangspunten voor de aanbesteding van het openbaar vervoer in de regio's Holland Rijnland en Midden-Holland.

Doelstellingen aanbesteding

De doelstellingen van de aanbesteding zijn in het beleidskader als volgt geformuleerd:

- best bereikbare provincie (waaronder het bieden van keuzevrijheid voor de reiziger);
- klimaatambities en energietransitie;
- ruimtelijke ambities (stimuleren van gebiedsontwikkeling);
- inclusieve samenleving.

Daarnaast is de ambitie uitgesproken om de leerervaringen van de aanbesteding van voorgaande aanbestedingen mee te nemen. De overgang van een concessie zorgt er vaak voor dat reizigers verrast worden door de (soms grote hoeveelheid) veranderingen. Een voortaan meer geleidelijke overgang wordt wenselijk geacht.

Een centraal uitgangspunt is daarnaast dat de ontwikkelfunctie en het opbrengstrisico wederom bij de vervoerder worden belegd.

Behandelaanbod

Een behandelvoorstel voor de afdoening van de amendementen, moties en toezegging die tijdens de behandeling van het beleidskader in de vergadering van Provinciale Staten zijn ingediend, is u in een separaat GS-voorstel voorgelegd..

Ontwerp-Programma van Eisen

Binnen de door Provinciale Staten gestelde kaders in het Beleidskader wordt door GS een Programma van Eisen (hierna: "PvE") opgesteld. Het PvE operationaliseert de uitgangspunten uit het beleidskader naar concrete eisen en voorschriften voor de vervoerder. De betrokkenheid en interactiviteit met de regio, die is bewerkstelligd bij de totstandkoming van het Beleidskader, wordt daarbij gecontinueerd. Deze uit zich onder andere in ambtelijke deelname vanuit de regio aan het projectteam.

Bijgaand document betreft het Ontwerp-PvE; dit wordt op grond van de in de Wet Personenvervoer 2000 opgenomen wettelijke verplichting (art. 27) daartoe ter advisering voorgelegd aan het Regionaal Overleg Consumentenbelangen voor het Openbaar Vervoer Hollands Midden (hierna: "RHM").

Het Ontwerp-PvE wordt tevens aangeboden aan de regio's Holland Rijnland en Midden-Holland, aan de inliggende gemeenten¹, aan de aangrenzende vervoersautoriteiten Provincie Noord – Holland, Provincie Utrecht, Metropoolregio Rotterdam Den Haag en Vervoerregio Amsterdam, en

¹ Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten, Zoeterwoude, Bodegraven – Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas

aan de in de concessie aanwezige buurtbusverenigingen. Het voorleggen aan de aangrenzende vervoersautoriteiten geschiedt ook met het oog op het afstemmen van de grensoverschrijdende rechten.

Tevens wordt het Ontwerp-PvE ter informatie aan Provinciale Staten aangeboden.

Onderstaand worden enkele belangrijke inhoudelijke aspecten van het Ontwerp-PvE puntsgewijs toegelicht.

Startdatum concessie

Deze concessie zou oorspronkelijk medio december 2022 van start gaan. Als gevolg van het uitbreken van de COVID-19 pandemie is de voorbereiding van de aanbesteding op 24 november 2020 door GS opgeschort. De startdatum van de nieuwe concessie is daarbij uitgesteld. Provinciale Staten zijn hierover per brief, kenmerk PZH-2020-758937993, geïnformeerd.

Landelijk is tussen vervoersautoriteiten een aanbestedingskalender afgesproken voor de periode na de pandemie. Hiermee wordt voorkomen dat te veel concessies tegelijkertijd aanbesteed worden, waarmee de marktspanning te klein wordt per concessie. In afstemming hiermee is de startdatum uitgesteld van december 2022 naar december 2024. Voor de tussenliggende periode van twee jaar zal met de zittende vervoerder een noodconcessie worden afgesloten. De voorbereiding van de aanbesteding van de nieuwe concessie is begin 2022 heropgestart. Deze voorbereiding loopt parallel aan het proces van afsluiten van de noodconcessie.

Repercussies COVID-19 pandemie

In het Transitieplan OV is aangegeven dat de periode van de nieuwe concessie buiten de reikwijdte van dit plan valt, omdat de nieuwe concessie ingaat per december 2024. Het Beleidskader blijkt qua uitgangspunten dusdanig robuust dat dit document geen aanpassing behoeft.

Voor de nieuwe concessie zullen wel maatregelen worden genomen om de risico's voor de inschrijvers te beperken en/of het op andere manieren voor vervoerders aantrekkelijk(er) te maken om op de aanbesteding van de nieuwe concessie in te schrijven. Deze worden verkend in de periode die parallel loopt aan de consultatie voor het Ontwerp-PvE. Gekeken wordt naar de mogelijkheid om de financieringslasten voor de aanschaf van zero emissie materieel te beperken (al aangehaald in het Transitieplan) en naar een model voor op- en afschaling van het voorzieningenniveau bij eventueel voortduren van de pandemie.

Bedienen alle bestaande haltes in eerste jaar nieuwe concessie

Op basis van het in het Beleidskader daartoe opgenomen uitgangspunt, is in het Ontwerp-PvE bepaald dat alle in 2023 bediende haltes in ieder geval in het eerste dienstregelingjaar van de nieuwe concessie moeten worden bediend conform de minimumeisen van het Ontwerp-PvE.

Zero Emissie (ZE)-bussen

De regio's hebben ten tijde van het beleidskader gepleit voor meer ambitie op het punt van ZE-bussen; Provinciale Staten hebben het beleidskader op dit punt geamendeerd. Dit stemt ook de

regio's tot tevredenheid. In het Ontwerp-PvE is naar aanleiding hiervan opgenomen dat de concessie meteen bij aanvang wordt gegund voor 13 (+2) jaar als direct met een volledige ZE-busvloot wordt ingeschreven.

Provinciale bijdrage aan OV-component CVV-vervoer

Op grond van een daartoe eerder gemaakte bestuurlijke afspraak, continueert de Provincie de bijdrage van € 0,45 mln. aan het CVV-vervoer momenteel in ieder geval tot december 2024. Dit nog in de aanname dat de nieuw aanbestede concessie in december 2022 van start zou gaan, en dat na verloop van tijd zou worden geëvalueerd wat de gevolgen van de dienstverlening van de nieuwe vervoerder zouden zijn voor de OV-component van het CVV. In 2020 zou daarvoor een nulmeting plaatsvinden. Deze aanpak is doorkruist door de pandemie.

Gezien de geschetste achtergrond van deze bestuurlijke afspraak, wordt ervoor gekozen om deze "mee te laten schuiven" met de nieuwe startdatum van de concessie, waarmee de Provincie deze bijdrage daarom nog in ieder geval voor twee aanvullende jaren continueert tot december 2026.

Verbeterprogramma OV-infrastructuur

Het verbeterprogramma OV-infrastructuur is een traject dat parallel aan en in samenhang met de voorbereiding van de nieuwe concessie loopt. Input van recent gevoerde gesprekken met wegbeheerders over de OV-infrastructuur, wordt momenteel uitgewerkt in een verbeterprogramma.

Na de gemeenteraadsverkiezingen zal met de wegbeheerders worden geprobeerd afspraken te maken over een samenhangend pakket. In het Ontwerp-PvE wordt erin voorzien dat deze eventuele nieuwe infrastructuur ook daadwerkelijk door de nieuwe vervoerder zal worden gebruikt.

Financieel en fiscaal kader

De exploitatiebijdrage bedraagt jaarlijks maximaal € 33,7 miljoen (prijspeil 2021) plus € 2,45 miljoen (prijspeil 2022), zoals door u besloten bij de vaststelling van het beleidskader.

Het bedrag van € 2,45 miljoen is opgebouwd uit een bedrag van € 1,35 miljoen beschikbaar voor het in stand houden van de lagere kilometertarieven zonder dat dit ten koste gaat van het voorzieningenniveau, en € 1,1 miljoen uit de Kwaliteitsimpuls. Mede in het licht van de gevolgen van de COVID-19 pandemie voor het voorzieningenniveau, achten GS het niet opportuun dat deze gelden worden herbestemd (Kwaliteitsimpuls) c.q. niet worden gecontinueerd (lagere kilometertarieven) vanwege het investeren in nieuwe treinen voor de MerwedeLingelijn.

Het budget van € 2,45 mln. voor Kwaliteitsimpuls en in stand houden van de lagere kilometertarieven is structureel in de begroting opgenomen.

Totaalbedrag exclusief BTW	: Exploitatiebijdrage van € 33,7 mln. (prijspeil 2021) + € 2,45 mln.(prijspeil 2022)
Programma	: Programma 2 - Bereikbaar en Verbonden
Financiële risico's	: Dit besluit omvat het instemmen door GS met het toezenden

van het Ontwerp-PvE voor deze aanbesteding aan de reizigersadviesraad RHM, alsmede ter consultatie aan de betrokken regio's, gemeenten en aangrenzende vervoersautoriteiten. Daarmee heeft dit besluit geen financiële consequenties.

Juridisch kader

Dit besluit omvat het aanvragen van advies bij de relevante consumentenorganisatie als bedoeld in artikel 27 van de Wet Personenvervoer 2000. Daarnaast worden overheden om advies gevraagd waarvoor geen wettelijke verplichting bestaat.

Op grond van artikel 3, onder d van de Beleidsregel actieve openbaarheid Zuid-Holland 2017, wordt dit besluit met de daarbij behorende brieven en stukken, niet actief openbaar gemaakt tot het moment van verzending van de brieven.

2 Voorafgaande besluitvorming

Aan dit besluit ging de vaststelling door Provinciale Staten op 22 april 2020 van het Beleidskader aanbesteding OV-concessie Zuid-Holland Noord, en vervolgens de opschorting door GS op 24 november 2020 van de voorbereiding van de aanbesteding, vooraf.

3 Proces

Reactienota naar aanleiding van bestuurlijke reactie regio's op stuurgroepversie ontwerp-PvE 25 juni 2020

In de bestuurlijke stuurgroep met de regio's over de aanbesteding op 25 juni 2020 is een eerdere versie van het Ontwerp-PvE voorgelegd, die toen in verband met de opschorting van de aanbestedingsprocedure niet meer is doorgeleid aan GS. De twee regio's hebben op deze eerdere versie nog wel bestuurlijk schriftelijk gereageerd. De wijze waarop met deze inbreng is omgegaan in de voorliggende nieuwe versie van het Ontwerp-PvE, is opgenomen in de reactienota die als bijlage bij de twee brieven aan de regio's is gevoegd..

Reactietermijn consultatie

De bovengenoemde stakeholders wordt verzocht om de Provincie uiterlijk op 16 juni aanstaande van eventuele schriftelijke reacties op het Ontwerp-PvE te voorzien. Parallel aan de consultatieronde wordt het document in een marktconsultatie ook aan potentieel geïnteresseerde marktpartijen voorgelegd.

Betrokkenheid Provinciale Staten

Op grond van de daartoe bij de behandeling van het Beleidskader door GS gedane toezegging, wordt het Ontwerp-PvE ter informatie aangeboden aan Provinciale Staten. Op een nog vast te stellen tijdstip in de eerste helft van mei 2022 wordt een technische sessie verzorgd over het Ontwerp-PvE. Statenleden worden tevens uitgenodigd voor de omstreeks die tijd te houden gebiedsconferentie.

Bijzondere aandacht zal bij de technische sessie uitgaan naar het aspect zero-emissie, waarvoor voorafgaand aan de technische sessie aan Provinciale Staten een rapportage zal worden aangeboden, zoals toegezegd bij de behandeling van het beleidskader.

Vervolgtraject: Definitief PvE en Bestek

Begin oktober 2022 stellen Gedeputeerde Staten het definitieve PvE en het Bestek vast. Het Definitieve PvE is het centrale document met voorschriften waaraan de volgende vervoerder zich gedurende de looptijd van de concessie moet houden. Het Bestek beschrijft de spelregels en procedures van de aanbesteding. Dat besluit omvat in een Nota van Beantwoording ook een uitleg over de omgang met adviezen uit de consultatiefase.

Inkoopfase

Vervolgens wordt de inkoopprocedure doorlopen. De uiterste inleverdatum voor het indienen van biedingen is voorzien voor eind februari 2023. Vervolgens gaat de beoordeling van start, die volgens de huidige planning eind april 2023 zal uitmonden in de bekendmaking van de winnaar. Op deze wijze wordt in een ruime implementatietermijn voorzien van minimaal 18 maanden welke met het oog op realisatie van oplaadinfrastructuur door de vervoerder noodzakelijk is. De nieuwe concessie gaat van start op 15 december 2024.

4 Participatie en rolneming

De voorbereiding van het Beleidskader is gepaard gegaan met een uitgebreid participatietraject waarbij de regio's Holland Rijnland en Midden-Holland, en de inliggende gemeenten, zijn betrokken. Er zijn gebiedsconferenties georganiseerd voor onder andere gemeentelijke raadsleden en bestuurders. Deze lijn wordt in de huidige fase voortgezet. Wederom zal een gebiedsconferentie worden georganiseerd. Het betrekken van de regio uit zich ook in de deelname van de regio aan het ambtelijk projectteam.

5 Communicatiestrategie

Naast het versturen van het Ontwerp-PvE met aanbiedingsbrieven aan de te consulteren partijen, is geen verdere communicatie voorzien.